

Europski BDP past će između 2 i 10 posto, ovisno o trajanju koronakrize

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Nedjelja, 29 Ožujak 2020 08:26
Objavljeno: Nedjelja, 29 Ožujak 2020 08:26

Sva najveća svjetska gospodarstva, osim kineskog, ove će godine zbog pandemije koronavirusa uroniti u recesiju, pri čemu bi bruto domaći proizvod (BDP) eurozone mogao pasti između 2 i 10 posto, ovisno o trajanju 'kronakrize'.

Još nedavno analitičari su očekivali stabilan rast globalnog gospodarstva, no situacija se pogoršala neviđeno brzo.

U samo nekoliko mjeseci, od kada su naslovnice kineskih medija počele puniti vijesti o širenju koronavirusa i uvođenja karantena u zemlji, virus se proširio u više od 200 zemalja, pri čemu je broj zaraženih premašio 640 tisuća, a umrlih 30 tisuća.

Kako bi spriječile širenje virusa, mnoge su države ograničile putovanja, zatvorile škole, zabranile javna okupljanja, zatvorile restorane i druge uslužne djelatnosti, odgodile sportske i kulturne događaje...

Pandemija je izazvala velike poremećaje u nabavnim lancima i potražnji širom svijeta, a mnoge zemlje navela na samoizolaciju.

To je, pak, dovelo do blokade svakodnevnog poslovanja i gurnulo najveća svjetska gospodarstva u prvu recesiju od financijske krize 2008. godine.

S&P: Potraje li blokada, eurozona pada 10 posto

Analitičari Standard & Poor'sa procjenjuju da će gospodarstvo eurozone ove godine pasti najmanje 2 posto, a ako se blokada poslovanja protegne na četiri mjeseca, BDP tog 19-članog bloka mogao bi pasti čak 10 posto.

Kako se gospodarski troškovi "brzo povećavaju jer se mjere za obuzdavanje virusa pojačavaju, gospodarstva eurozone i Velike Britanije suočavaju se s recesijom i padom gospodarstva od 2 posto u 2020.", navodi se u izvješću te rejting agencije.

Analitičari S&P-a upozoravaju da bi pad mogao biti i veći. "Procjenjujemo, primjerice, da bi blokada poslovanja od četiri mjeseca mogla smanjiti BDP eurozone za čak 10 posto", poručio je S&P.

Najviše će, smatraju, biti pogođene one zemlje u kojima je najviše slučajeva zaraze i umrlih od koronavirusa.

Tako procjenjuju da će talijansko gospodarstvo ove godine pasti 2,6 posto. No, analitičari Goldman Sachsa puno su pesimističniji, pa očekuju da će treće najveće gospodarstvo eurozone pasti za 11,6 posto.

Prema procjenama S&P-a, španjolsko gospodarstvo moglo bi pasti 2,1 posto, njemačko 1,9, a francusko 1,7 posto.

Bundesbank: Recesija neizbježna

Europski BDP past će između 2 i 10 posto, ovisno o trajanju koronakrize

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Nedjelja, 29 Ožujak 2020 08:26
Objavljeno: Nedjelja, 29 Ožujak 2020 08:26

Na oštar pad ukazuju i prvi makroekonomski pokazatelji. Tako se francuska gospodarska aktivnost i potrošnja kućanstava zbog pandemije kreću oko 35 posto ispod uobičajene razine, izvijestio je ovih dana tamošnji ured za statistiku INSEE.

Njemačka središnja banka poručila je, pak, da je recesija u toj zemlji neizbježna.

„Pad u izraženu recesiju ne može se spriječiti. A oporavak će početi tek kada pandemijski rizici budu učinkovito suzbijeni“, poručila je Bundesbanka.

Njemački ekonomski institut (IW) procjenjuje, pak, da bi gospodarstvo ove godine u najcrnjem scenariju, ako se blokada poslovanja nastavi do kraja lipnja, moglo potonuti i 10 posto.

Njemačko je gospodarstvo najveće u Europi, pa je jasno da će recesija u toj zemlji imati veliki utjecaj na cijelo europsko gospodarstvo.

Nizozemskoj prijeti pad između 1 i 7 posto

I Nizozemska će uroniti u recesiju, prvu od 2013. godine, jer je izbijanje koronavirusa osakatile proizvodnju i potražnju, povećalo nezaposlenost i pogoršalo javne financije, poručio je ovih dana ured za ekonomske analize CPB, koji je glavni savjetnik vlade.

Peto po veličini gospodarstvo eurozone past će između 1,2 i dosad nezabilježenih 7,7 posto, ovisno o tome koliko će dugo biti na snazi mjere za suzbijanje virusa.

„Postoje četiri scenarija i sva ukazuju na recesiju“, poručio je CPB.

U najpozitivnijem razvoju događaja, mjere za suzbijanje virusa bit će uklonjene za tri mjeseca, a BDP pasti 1,2 posto.

U manje pozitivnom scenariju, mjere će biti ukinute nakon šest mjeseci, a gospodarstvo će pasti između 5 i 7,7 posto, ovisno o razvoju situacije u drugim zemljama i financijskom sektoru.

Irska - restrikcije dovele do preokreta trendova

Irsko gospodarstvo moglo bi, pak, ove godine pasti i više od 7 posto, procjenjuje tamošnji Institut za ekonomska i društvena istraživanja (ESRI), koji poručuje da će restrikcije gospodarskog života dovesti do značajnog preokreta irskih ekonomskih trendova.

Irski BDP rastao je brže od prosjeka EU-a od 2014. godine, a ESRI je prije izbijanja pandemije koronavirusa procjenjivao da će ove godine porasti 4 posto. No, sada očekuje duboku recesiju, pad BDP-a za 7,1 posto.

Pritom bi stopa nezaposlenosti mogla skočiti sa sadašnjih 4,8 posto na 18 posto do ljeta, a do kraja godine ipak skliznuti na 11 posto.

Te procjene temelje se na pretpostavci da će paraliza gospodarskih aktivnosti potrajati 12 tjedana, a da će oporavak domaće i međunarodne gospodarske aktivnosti uslijediti u drugoj

polovici godine.

„Ako se to ne ostvari, štete po domaće gospodarstvo bit će još i veće“, poručio je ESRI.

Grčki turizam izgubit će stotine milijuna eura

Grčko gospodarstvo moglo bi, pak, pasti između 1 i 3 posto, ovisno o tome koliko će trajati epidemija, kazao je prošloga tjedna tamošnji ministar financija Christos Staikouras.

Prije koronakrize, očekivalo se da će gospodarstvo ove godine porasti za 2,8 posto, no zbog restrikcija putovanja snažno će biti pogođen turizam, glavna poluga grčkog gospodarstva, jer će taj sektor izgubiti stotine milijuna eura prihoda.

„Grčkoj je išlo jako dobro do veljače, no sada je očigledno situacija potpuno drugačija nego prije dva mjeseca“, kazao je Staikouras.

Portugalska središnja banka poručila je, pak, da će zbog pada osobne potrošnje i investicija te kolapsa izvoza, pad gospodarstva te zemlje ove godine iznositi između 3,7 i 5,7 posto.

RBA: Hrvatsko gospodarstvo past će oko 5 posto

Ni Hrvatska neće izbjeći recesiju. Analitičari Raiffeisenbank Austria (RBA) među prvima su nedavno objavili konkretne procjene i očekuju da će hrvatski BDP ove godine pasti otprilike 5 posto, a zbog još uvijek visoke sezonalnosti turizma i slabe industrije, smatraju da će oporavak zemlje zaostajati za ostalima.

Već sada je sasvim izvjesno da je predsezona izgubljena, a za očekivati je i sve značajniji utjecaj epidemije na glavnu turističku sezonu. Posljedica će biti pad noćenja i gubitak prihoda od turizma, kažu analitičari RBA.

Upozoravaju i da su europske države, posebice Njemačka, Slovenija, Italija i Austrija, najvažnija emitivna tržišta za hrvatski turizam i sva su teško zahvaćena negativnim ekonomskim kretanjima te da je visoki udio turizma, odnosno prihoda od turizma u BDP-u od gotovo 20 posto jedan od najviših u svijetu, a izravni udio turizma u BDP-u iznosi više od 11 posto.

Pored toga, navode, prerađivačke industrije sigurno će doživjeti manjak ponude i potražnje jer su glavno hrvatsko izvozno tržište zemlje EU-a, posebno Italija i Njemačka, tako da je snažan pad izvoza roba neizbježan u drugom tromjesečju.

Navode i da će, za razliku od ostalih zemalja, Hrvatska biti pod snažnijim utjecajem trenutnog ekonomskog stanja zbog strukture svog gospodarstva i velike ovisnosti o turizmu.

"Čak i ako oporavak započne krajem trećeg tromjesečja ili krajem godine, gubici iz drugog i trećeg tromjesečja će se teško nadoknaditi", zaključuju RBA-ovi analitičari.

Poticajne mjere europskih vlasti

Vlasti mnogih europskih zemalja, kao i Europska središnja banka (ECB) uvele su niz mjera za pomoć gospodarstvu.

ECB je brzo nakon izbijanja krize olabavila monetarnu politiku i ponovno pokrenula program otkupa državnih obveznica, u iznosu od 750 milijardi eura, kako bi se poboljšala likvidnost na tržištima.

Njemački parlament prošloga je tjedna podržao paket mjera za ublažavanje gospodarskih posljedica pandemije, ukupne vrijednosti od 750 milijardi eura.

Britanska je vlada, pak, objavila paket pomoći gospodarstvu vrijedan 330 milijardi funti, Italija više od 25 milijardi, a Francuska 45 milijardi eura.

Uz to, Francuska je odgodila naplatu poreza i doprinosa od kompanija, a planira subvencionirati plaće radnika koji rade skraćeno.

Francuska vlada procjenjuje da će gospodarstvo ove godine pasti jedan posto, dok je još nedavno očekivala rast od 1,3 posto.

UBS: Negativni sekundarni efekti neizbježni

Unatoč svim tim mjerama, eurozona neće izbjeći recesiju, pitanje je samo koliko će duboka i duga biti, smatraju analitičari švicarske investicijske banke UBS, koji procjenjuju da bi europsko gospodarstvo ove godine moglo pasti i do 4,5 posto, slično kao i za globalne financijske krize 2008. godine.

Po njihovom osnovnom scenariju, blokada gospodarstva potrajat će do polovice svibnja, a potom će uslijediti oporavak.

„No, unatoč velikim poticajima monetarne i fiskalne politike, negativni sekundarni efekti ne mogu se izbjeći, nezaposlenost i bankroti rast će idućih tjedana, što će potisnuti potrošnju kućanstava i kapitalna ulaganja čak i nakon prestanka blokade“, pišu analitičari UBS-a u osvrtu na situaciju.

Prekinut rekordno dugi rast gospodarstva SAD-a

Zbog širenja koronavirusa, oko tri milijarde ljudi u svijetu nalazi se u blokadi, dok su mnogi dijelovi gospodarstva paralizirani, a međunarodna trgovina poremećena.

Stoga ekonomisti kažu da bi ova pandemija mogla izazvati najveću recesiju u suvremenoj povijesti, a sasvim je izvjesno i da će koronavirus prekinuti najdužu gospodarsku ekspanziju u SAD-u.

„Već smo u recesiji“, kaže Robin Brooks, glavni ekonomist Instituta za međunarodne financije, koji procjenjuje da će američki BDP u prvom tromjesečju pasti za 0,2 posto na godišnjoj razini, a u drugom za 3,6 posto.

Još su pesimističniji analitičari JP Morgan banke, koji procjenjuju da bi američki BDP u ovom

kvartalu mogao pasti za 4, a u idućem za 14 posto.

Prema procjenama analitičara JP Morgana, u cijeloj ovoj godini najveće svjetsko gospodarstvo palo bi za 1,5 posto.

Američke vlasti poduzele su izvanredne mjere. Središnja banka Fed ekspresno je u dva navrata srezala ključne kamatne stope, sputivši ih rekordno brzo na nulu. Istodobno je počela kupovati državne, pa čak i korporativne obveznice te poručila da će i izravno kreditirati kompanije kako bi povećala likvidnost na tržištima.

Unatoč tome, predsjednik Feda Jerome Powell kazao je ovih dana da je gospodarstvo možda već u recesiji, ali i da očekuje oporavak u drugom dijelu godine.

Kongres je, pak, prihvatio paket pomoći američkom gospodarstvu od oko 2.200 milijardi dolara, koji bi trebao ublažiti predstojeću recesiju.

Taj je paket znatno veći u odnosu na onaj koji je Kongres usvojio za financijske krize 2008. i 2009. godine, a uključivat će, među ostalim, izravne uplate građanima, pri čemu bi pojedine obitelji mogle dobiti ček i do 3.000 dolara.

Globalno gospodarstvo uranja u recesiju

Unatoč nizu mjera vlasti u svijetu, analitičari IHS Markita smanjili su ovih dana svoju procjenu rasta svjetskog gospodarstva u ovoj godini s prethodnih 2,6 posto na samo 0,7 posto jer je, kažu, ekonomski utjecaj koronakrize sve očitiji. Rast ispod 2 posto IHS smatra globalnom recesijom.

Analitičari te tvrtke kažu da je Japan, nakon oštrog pada gospodarstva u posljednjem lanjskom tromjesečju, već u recesiji, dok će SAD i Europa taj scenarij slijediti u drugom tromjesečju.

Očekuju da će američki BDP ove godine pasti oko 1 posto, eurozone za 1,5, a Japana za 0,8 posto.

No, Kina, u kojoj je krajem prošle godine izbio koronavirus, neće zabilježiti pad, nego usporavanje rasta gospodarstva na 3,9 posto, dok se još nedavno očekivao rast od 6,1 posto, procjenjuju analitičari IHS Markita.

No, i taj rast drugog po veličini svjetskog gospodarstva bio bi najslabiji u najmanje 30 godina.

(Hina)

Europski BDP past će između 2 i 10 posto, ovisno o trajanju koronakrize

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Nedjelja, 29 Ožujak 2020 08:26

Objavljeno: Nedjelja, 29 Ožujak 2020 08:26

